

Siječanj – dinamično razdoblje s izmjenjujućim intervalima iznadnormalnih, blizu normalnih i ispodnormalnih temperatura

Автор(и): Растителна защита

Дата: 05.01.2025 *Брой:* 1/2025

U siječnju će agrometeorološke uvjete određivati dinamično vrijeme, s izmjenjivanjem razdoblja iznadprosječnih, prosječnih i ispodprosječnih temperatura.

Tijekom najhladnijeg mjeseca u godini, uspješno prezimljavanje jesenski posijanih usjeva ovisit će o njihovoj fenološkoj fazi, o vrijednostima minimalnih temperatura i u velikoj mjeri o prisutnosti trajnog snježnog pokrivača.

Većinu dana u mjesecu, predviđene prosječne dnevne temperature bit će unutar raspona koji će održavati ozime žitarice u dubokom mirovanju. Iznimke su moguće tijekom relativno toplijih razdoblja duž obale Crnog

mora i u dolini rijeke Struma, gdje će dio jesenskih usjeva prijeći iz dubokog u privremeno mirovanje, ali je vjerojatnost ponovnog pokretanja vegetativnih procesa kod ozimih žitarica mala.

Usjevi pšenice prezimljavat će u različitim fenološkim fazama. Prevladavajuća je faza trećeg lista. U fazi busanja, koja je prikladna faza za prezimljavanje, nalaze se usjevi na pojedinim mjestima u sjeveroistočnoj Bugarskoj (Šumen, Targovište, Silistra, Provadija). U zapadnim regijama (agrometeorološke postaje: Bazovec, Kneža, Lozen, Kjustendil, Sandanski), kao rezultat dugotrajne jesenske suše i kasne sjetve, dio ozimih žitarica je u početnoj fazi razvoja – u fazi nicanja. Ovi usjevi nisu dobro očvrsnuli i bit će najosjetljiviji na niske negativne temperature tijekom mjeseca.

U siječnju će predviđene minimalne temperature, na pojedinim mjestima do minus 20°C – 15°C, u uvjetima bez snježnog pokrivača i uz dulje zadržavanje, biti kritične za usjeve koji nisu obusali.

Vinova loza je najosjetljivija na ekshoriozu nakon bubrenja pupova

Vrijednosti ispod minus 16-17°C opasne su za pupove manje otpornih stolnih sorti vinove loze. U vinogradima, tijekom razdoblja mirovanja, preporučljivo je provoditi monitoring na prisutnost bolesti ekshorioze. Simptomi bolesti uočavaju se na zrelim izbojcima – kora u podnožju prvog i drugog članka je izbijeljena i ljušti se u trakama. Kako bi se bolest ograničila, izbojke napadnute patogenom moraju se pravovremeno orezati i uništiti, a alati dezinficirati.

Tijekom mjeseca, očekivane oborine, oko i iznad klimatskih normi, povećat će zalihe vlage čak i u dvometarskom sloju tla. Oborine u prosincu, koje su u mnogim dijelovima zemlje premašile dvostruku mjesečnu normu, naglo su povećale zalihe vlage u tlu. Na početku zime, na većini poljskih površina, razina zaliha vlage u 100 cm sloju tla pod jesenskim usjevima iznosi više od 85-90% poljskog vodnog kapaciteta.

U siječnju će povoljniji uvjeti za obavljanje rezidbe u voćnjacima nastupiti početkom mjeseca, krajem druge i tijekom prve polovice treće dekade.